

Piatok 10. týždňa v Cezročnom období

Rozjímanie na piatok 10. týždňa
v Cezročnom období.

Navrhované témy sú: plnosť
blahoslavenstiev; usilovať sa o
čistotu srdca; odstrániť to, čo
bráni.

REČ NA VRCHU je prvou z piatich
veľkých rečí, v ktorých svätý Matúš
zhŕňa Ježišovo učenie o Božom
kráľovstve. Predsieňou tejto reči je
ohlasovanie blahoslavenstiev (Mt 5,
1-11): v nich „nám dáva nové
prikázania, ktoré nie sú pravidlami,
ale ukazujú cestu k šťastiu, ktoré
nám navrhuje“[1]. Tým, že sa stanú
životom nášho života, my, ktorí

nasledujeme Krista, sa môžeme s jeho pomocou stať soľou zeme a svetlom sveta.

Na pozadí blahoslavenstiev Pán interpretuje hlavné nariadenia Zákona. Chce vyťažiť celý ich obsah prostredníctvom série antitéz medzi starými prikázaniami a jeho novým spôsobom ich navrhovania: „Počuli ste, že bolo povedané..., ale ja vám hovorím“. Jeho spôsob vyjadrovania – „ja vám hovorím“ – urobil na ľudí veľký dojem, pretože sa rovnal tomu, že si prisvojil Božiu autoritu. K tomu, čo povedal Mojžiš, Ježiš pridáva novosť, privádza to do plnosti.

Pán neruší prikázania zákona, ale zvnútorňuje ich, osvetľuje ich takým spôsobom, aby mohli skutočne prispôbiť naše srdce Bohu. Pre jeho učeníkov sú „Ježišove láskyplné a zároveň náročné slová“^[2] programom svätosti: „Budte dokonalí, ako je dokonalý váš

nebeský Otec“ (Mt 5, 48). „Je to pravda: Ježiš je náročný priateľ, ktorý si kladie vysoké ciele“[3], určite vyššie ako Mojžišove, ide až do konečných dôsledkov. Pre Ježiša každé prikázanie nadobúda svoj plný význam ako požiadavka lásky a všetky sa spájajú v najväčšom zo všetkých: milovať Boha celým srdcom a blížneho ako seba samého (porov. Mt 22, 36-40). Láska je náročná a v tom spočíva jej krása.

„POČULI STE, že bolo povedané: *Nescudzoložíš!* No ja vám hovorím: Každý, kto na ženu hľadá žiadostivo, už s ňou scudzoložil vo svojom srdci“ (Mt 5, 27). Svätý Gregor Veľký v komentári k tomuto veršu upozorňoval: „Musíme byť preto ostražití, lebo to, po čom sa nesmie túžiť, sa nesmie vidieť“[4]. Pánove nariadenia nie sú svojvoľné, naopak,

reagujú na túžby ľudského srdca, pretože Boh, ktorý nás dôverne pozná, nám prikazuje, čo je pravá cesta k šťastiu. Predtým, na začiatku rozhovoru, nás Majster ubezpečil, že blahoslavení sú tí, čo majú skutočne „čisté srdce“ (Mt 5, 8).

Týmto blahoslavenstvom nás Pán vyzýva, aby sme svoj pohľad stotožnili s jeho pohľadom; aby sme si vytvorili vnútro, ktoré nás vedie k tomu, aby sme svoje city a myšlienky nasmerovali na neho. Obmedziť čistotu srdca len na boj proti pokušeniam a neusporiadaným impulzom by nás mohlo viesť k tomu, že ju budeme považovať za bremeno. To spôsobuje, že strácame zo zreteľa skutočnosť, že v skutočnosti náš život s Bohom naplňa „Láskou, ktorá uspokojuje bez nasýtenia“^[5], naplňa naše najhlbšie túžby. Keď kráľ Dávid prosí: „Bože, stvor vo mne srdce čisté“ (Ž 51^[50], 12), žiada o schopnosť zakúšať a tešiť sa z toho, čo

je skutočne vzácne, nielen z toho, čo je pominuteľné.

„Nestačí zastaviť sa *na povrchu* ľudského konania, je potrebné preniknúť práve do vnútra“[6]. V boji proti hriechu ide Pán ku koreňom, ukazuje na srdce, pretože práve tam sa kuje dobrota či zloba našich činov. „Úprimne skúmaj, ako nasleduješ Učiteľa,“ navrhuje svätý Josemaría. „Pouvažuj, či tvoja odovzdanosť nie je len formálna a suchá, či tvoja viera nie je bez elánu, či ti nechýba pokora, obeta, alebo skutky; či nie si iba fasáda a či ti nechýba cit pre požiadavky okamihu... jedným slovom, či ti nechýba láska“[7].

„AK ŤA ZVÁDZA na hriech tvoje pravé oko, vylúp ho a odhod' od seba, lebo je pre teba lepšie, ak zahynie jeden z tvojich údov, ako keby sa

malo celé tvoje telo dostať do pekla“ (Mt 5, 29). Pánove slová nás pôsobivými obrazmi nabádajú, aby sme „neuzatvárali zmluvu so zlom (...) Ježiš je v tomto radikálny, náročný, ale pre naše dobro, ako dobrý lekár. Každý rez, každé prerezávanie je na to, aby sme lepšie rástli a prinášali ovocie v láske. Pýtajme sa teda: Čo je vo mne v rozpore s evanjeliom? Čo konkrétne chce Ježiš, aby som v mojom živote prerezal?“[8].

„Nebud' taký zbabelý, aby si bol statočný: uteč!“[9], radí svätý Josemaría. Aby sme mohli kráčať po ceste, budeme niekedy musieť utiecť pred príležitosťami, ktoré nám bránia v láske, a zaobísť sa bez toho, čo nám prekáža. Získali sme skrytý poklad, pre ktorý sme ochotní predať všetko ostatné, dokonca aj veci, o ktorých vieme, že sú dobré. „Vernosť sa prejavuje najmä vtedy, keď zahrňa námahu a utrpenie“[10] a niekedy si

vyžaduje zrieknutie. Svätý Augustín povedal: „V tom, čo človek miluje, buď necíti ťažkosti, alebo miluje samotné ťažkosti (...). Námaha tých, čo milujú, nikdy nie je bolestná“[11].

Mária prežívala chvíle radosti i smútku s rovnakou láskou. Môžeme ju prosiť, aby sa za nás prihovárala, aby sme aj my čelili všetkým týmto situáciám s vedomím, že všetko, čo od nás Boh žiada, je preto, aby sme boli bližšie pri ňom.

.....

[1] František, *Audiencia*, 29-I-2020.

[2] Svätý Josemaría, *Ísť s Kristom*, bod 33.

[3] Svätý Ján Pavol II, *Posolstvo*, 15-VIII-1996, bod 3.

[4] Svätý Gregor Veľký, *Moralia*, 21, 2.

[5] Svätý Josemaría, *Boží priatelía*, bod 208.

[6] Svätý Ján Pavol II, *Audiencia*, 16-IV-1980.

[7] Svätý Josemaría, *Vyhňa*, bod 930.

[8] František, *Anjel Pána*, 26-IX-2021.

[9] Svätý Josemaría, *Cesta*, bod 132.

[10] Fernando Ocáriz, *Pastiersky list*, 19-III-2022, bod 3.

[11] Svätý Augustín, *De bono viduitatis*, 21, 26.

.....